

**КОМІСІЯ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

*61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77
e-mail: commissionofacademicintegrity@nlu.edu.ua*

**РІШЕННЯ № 10
від 19 жовтня 2023 року**

Комісія з академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі за текстом — відповідно «Комісія» та «Університет») у складі:

Смородинського Віктора Семеновича — голови Комісії,
Бойчука Дмитра Сергійовича,
Вовка Дмитра Олександровича,
Дмитрик Ольги Олександрівни,
Карпенка Михайла Олеговича,
Пономаренка Юрія Анатолійовича,
Сепливої Юлії Олександрівни,
Федишиної Уляни Сергіївни,
Швець Наталії Миколаївни,

розглянувши на своєму засіданні у форматі відеоконференції (відповідно до п. 4.2 Положення про Комісію) звернення проректора з науково-педагогічної роботи та стратегічного розвитку Барабаша Юрія Григоровича щодо розгляду колективної скарги студентів 4 курсу факультету слідчої та детективної діяльності про порушення вимог Кодексу академічної доброчесності Університету доценткою кафедри господарського права ОСОБА 1,

ВСТАНОВИЛА:

02.10.2023 р. Комісії з академічної доброчесності надійшло та було зареєстровано звернення проректора з науково-педагогічної роботи та стратегічного розвитку Барабаша Ю. Г. Заявник просить розглянути колективну скаргу студентів 4 курсу факультету слідчої та детективної діяльності на ім'я ректора Університету, яку було передано заявникові. У колективній скарзі студенти Колков Є. О., Атаманюк І. І. Афанасьєва А. С., Горбатюк О. В., Кореньков К. А., Єр'оміна Д. Ю., Локтіна Л. Ю., Лісниченко Г. М., Угнівенко К. С., Середа О. В., Митрофанова Д. О., Бойко К. Т., Лазарева Е. О., Козловська А. С., Шаповалова В. С. повідомили про таке:

«На факультеті слідчої та детективної діяльності навчальну дисципліну «Господарське право» (лекційні та семінарські заняття) викладає ОСОБА 1. Під час занять ОСОБА 1 веде себе некоректно і допускає низку порушень норм чинного законодавства у сфері освіти, а також вимог внутрішніх документів Університету.

1. Насамперед, пані ОСОБА 1 дозволяє собі використовувати російську мову на практичних заняттях і лекціях при поясненні основних положень законодавства і термінології господарського права, що грубо порушує приписи ст.ст. 7, 21 Закону України «Про вищу освіту», ст. 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Статуту Університету (п. 1, 9), Положення про організацію навчального процесу в Університеті. Використання мови агресора під час кровопролитної війни глибоко обурює студентів, батьки та рідні яких відстоюють незалежність України, оскверняє пам'ять полеглих воїнів на полі бою, а також ганьбить імідж викладача нашого рідного університету, яким ми так пишаємося.

2. ОСОБА 1 на власний розсуд скорочує тривалість практичних занять і завершує пару на півгодини раніше встановленого розкладом часу. Крім того, вона спілкується на заняттях в агресивній, зверхній манері на підвищених тонах і одразу переходить до безпідставних звинувачень, що ми всі «нулі» і нам буде

надзвичайно складно, якщо не сказати нереально заробити потрібні бали і успішно скласти залік, а потім екзамен в другому семестрі.

3. Необ'єктивність оцінювання. На першому семінарському занятті пані ОСОБА 1 роз'яснила свою систему оцінювання. З її слів, у неї є золоте правило: «якщо студент набирає три «нулі» підряд — то він не має права їх перескласти і претендувати на високі бали і нормальні оцінки». Ми намагались знайти пояснення таким вимогам викладачки в критеріях оцінювання електронного навчально-методичного посібника по господарському праву, однак нічого подібного там немає. Постає питання про адекватність і об'єктивність оцінювання наших знань.

4. Найбільше обурення викликають вимоги викладачки щодо використання матеріалів для підготовки до практичних занять. Навчаючись на дистанційному режимі ми традиційно користуємось матеріалами, розміщеними на порталі НЕІК. Утім, ОСОБА 1 навмисно ставить студентам, які готувались за матеріалами, що розміщені кафедрою господарського права на порталі НЕІК, «нулі», при цьому зауважує, що нібито ми «шукаємо в Інтернеті ПТУшні матеріали», а тому вважає, що ми повністю не готові до занять.

Як альтернативу кафедральним матеріалам по господарському праву ОСОБА 1 нав'язливо пропонує купувати книгу «Господарське право в схемах і таблицях», вартістю 270 грн., мовляв тільки так ми зможемо зрозуміти такий важкий предмет. З її слів 270 грн. не такі великі гроші, треба щоб старости зібрали кошти, потім написали Швидкий Т. І., контакти якої ОСОБА 1 готова люб'язно надати і вирішити питання з покупкою літератури. До речі, лекції ОСОБА 1 нагадують диктант по книзі Швидкої Т. І., позаяк читаються слово в слово, що ставить під сумнів рівень професійності і компетентності самої ОСОБА 1.

5. (...) ОСОБА 1 у своїх висловлюваннях і хамуватій манері поведінки повністю знівельовує повагу до студентів, демонструє упереджене ставлення,

постійно створює конфлікти, гнітючу психологічну атмосферу, тим самим порушує норми академічної етики.

На підставі вищевикладеного просимо:

1. Усунути ОСОБА 1 від викладання навчальної дисципліни «Господарське право» на факультеті слідчої та детективної діяльності (лекційні та практичні заняття для всіх груп 4 курсу) і замінити її іншим, більш професійним і доброзичливим до студентів викладачем.

2. Надати оцінку поведінки ОСОБА 1 і вжити до неї передбачених чинним законодавством дисциплінарних заходів впливу».

На підтвердження наведених у скарзі фактів студенти надали Комісії фрагмент відеозапису заняття, що проводить ОСОБА 1, і скріншоти листування студентів із викладачем.

З метою об'єктивної та неупередженої перевірки фактів, викладених у заяві, Комісія на своєму засіданні 06.10.2023 р. (Протокол № 18) у форматі відеоконференції доручила секретареві засідання:

запросити на засідання Комісії 12.10.2023 р. студентів 4 курсу факультету слідчої та детективної діяльності, що склали та підписали скаргу, для надання пояснень;

запросити на засідання Комісії 12.10.2023 р. в. о. завідувача кафедри господарського права Університету Задохайла Дмитра Вітольдовича, для надання пояснень;

надіслати ОСОБА 1 звернення і скаргу й запропонувати їй надати Комісії письмові пояснення, а також запросити її на засідання Комісії 12.10.2023 р.

ОСОБА 1 отримала звернення і скаргу, ознайомила з ними й 10.10.2023 р. через канцелярію Університету надала письмові пояснення щодо них, зазначивши у своїх поясненнях таке:

«По-перше, за весь час моєї науково-викладацької діяльності в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого (а це більш ніж 12 років) я перший раз стикаюся з тим, що студенти на мене скаржаться керівництву, ще і безпідставно. Окрім Факультету слідчої та детективної

діяльності, я також викладаю на Військово-юридичному інституті та Інституті підготовки юридичних кадрів для СБУ. І тут постає питання, чому від інших студентів я отримую скарги, а від інших (таких як Інститут підготовки юридичних кадрів для СБУ) я отримую подяку за багаторічну співпрацю, добросовісне виконання своїх обов'язків, якісне та сумлінне навчання курсантів для потреб СБУ з нагоди Дня юриста.

З боку курсантів Військово-юридичного інституту та Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ немає жодних нарікань та запитань відносно моєї професійності та доброзичливості до студентів. Навіть коли керівництво Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ звернулось з проханням викладати лекції та семінарські заняття офлайн, я залюбки погодилась, бо побачила пильне бажання курсантів отримувати знання і інтерес до предмету господарського права. Теж саме і з Військово-юридичним інститутом.

Що стосується Факультету слідчої та детективної діяльності, то на першій лекції, я побачила із 70 студентів, лише 23-25 присутніх. На моє запитання до старости курсу чому у Вас таке відвідування лекцій, отримала відповідь: "Так у нас завжди так". Тобто, на лекції, навіть, не присутня половина студентів. Я намагалась пояснити студентам, що на лекціях я даю основний матеріал з останніми змінами в господарському законодавстві, який є необхідним для них при підготовці до семінарських занять, бо законодавство господарського права постійно оновлюється. На що студенти мені відповіли, що лекції відвідують ті студенти, які бажують отримати знання. Тому для цих 23-25 студентів я лекцію і читала.

Ознайомившись зі скаргою я побачила, що з боку студентів зазначено, що ОСОБА 1 веде себе некоректно і допускає низку порушень норм чинного законодавства у сфері освіти. Студенти зазначають, що я використовую російську мову на практичних заняттях і лекціях при викладанні основних положень законодавства і термінології, що грубо порушує приписи статей 7, 21 Закону України "Про вищу освіту".

По-перше, для мене є незрозумілим посилання студентів на статті 7 та 21 Закону України “Про вищу освіту”.

Стаття 7 передбачає перелік документів про вищу освіту. У відповідь пояснюю, що маю диплом спеціаліста з відзнакою про закінчення Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, отриманого у 2007 році, а також диплом кандидата юридичних наук, отриманого у травні 2011 році.

Посилання на статтю 21 Закону України “Про вищу освіту” для мене взагалі є незрозумілим, бо вона передбачає “Галузеві експертні ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти”, що взагалі не має відношення до викладання.

Що стосується мови викладання мого предмету на лекціях та семінарських заняттях, хочу зазначити, що опитування студентів здійснюється виключно українською мовою, як і вирішення практичних занять. Єдине, що я хочу зазначити відносно цього, що під час спілкування зі студентами може таке бути, що деколи невимушено дійсно можуть прослизнути деякі російськомовні слова . Але ще раз наголошую, що сам процес викладання матеріалу з господарського права здійснюється виключно українською, що підтверджується веденням відповідних конспектів.

Другий пункт скарги стосується того, що я на власний розсуд скорочую тривалість практичних занять.

По-перше, хочу зазначити, що максимальна кількість студентів, які є присутніми на семінарських заняттях складає максимум 10-12 осіб із 24, що для мене взагалі є незрозумілим (у якості доказів, можу надати журнал). Із цих 10-12 осіб, як правило, половина взагалі не готова до занять. На кожному моєму семінарському занятті кожен студент отримує бали, я встигаю опитати кожного, для того, щоб вони мали можливість отримати максимальну кількість балів для заліку, та іспиту в майбутньому. Що стосується того, що я скорочую тривалість пари на пів години. То на цей рахунок хочу зазначити, що це відбувається з причин, що я територіально знаходжусь в м. Харкові і під час вибухів та сирен я можу спуститися в укриття. А також після вибухів деколи

зникає інтернет, і немає можливості далі проводити пару. Але перед закінченням, коли є можливість, я кожного разу запитую студентів, чи є до мене якісь запитання.

Що стосується зазначення в скарзі моїх слів, що деяким студентам буде важко отримати залік, то відносно цього хочу зазначити, що ті студенти, які систематично не готуються до пар і отримують нулі, в майбутньому не мають можливості отримати залік за результатами семінарських занять, не відпрацювавши їх.

Щодо пункту 3 скарги необ'єктивність оцінювання. Правило про “три нулі”: якщо студент систематично не готується на семінарські заняття і отримує нулі, він не має можливості отримати залік в кінці семестру. Для отримання заліку необхідно набрати 15 балів. Ті студенти, які не готуються до семінарських занять або ігнорують їх, для них пропонується певна самостійна робота, яка має більш ускладнений варіант, ніж просто відповідь на семінарських заняттях. Вона пропонується у вигляді розв'язання практичних завдань з господарського права, складання порівняльних таблиць, складання проектів установчих документів тощо, що потребує з боку студентів більшої креативності і зусиль, ніж звичайна усна відповідь.

Студенти посилаються у скарзі на навчально-методичний посібник, який вони, мабуть, і не бачили. Так ось, в Силабусі навчальної дисципліни “Господарське право”, який є на порталі НЕІК зазначається і система оцінювання, а також в п. 3 Вимоги викладача, які він висуває до студентів при вивченні навчальної дисципліни «Господарське право»: регулярність відвідування лекцій та практичних занять; систематичність та активність роботи на практичних заняттях; повнота і ґрунтовність відповіді на питання; уміння обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повнота і переконливість наведених доводів при розв'язанні практичних завдань; аналіз та обґрунтування нормами національного та міжнародного права своїх рішень, аналіз судової та правозастосовної практики; якість виконання письмових

практичних завдань з навчального посібника; виконання контрольних та інших самостійних робіт; додержання норм академічної поведінки та етики.

Найбільшого обурення викликає пункт 4 скарги, де зазначається, що ОСОБА 1 нав'язливо пропонує купувати книгу “Господарське право в схемах і таблицях” Швидкої Т. І. Мені цікаво словосполучення слів “нав'язливо пропонує” - це пропонує чи зобов'язує? мені є незрозумілим. Коли студенти запитують мене, що я можу рекомендувати їм у якості додаткової до лекцій літератури, то дійсно, я пропоную “Господарське право в таблицях” Швидкої Т. І. Бо я впевнена, що Швидка Т. І. Є викладачем, який сумлінно викладає предмет “господарське право”, регулярно перевипускає підручник, враховуючи останні зміни в законодавстві. Але я завжди кажу студентам, що це є додатковим матеріалом до лекцій та НЕІК. Чому я рекомендую саме цей підручник, бо він на даний час є найбільш систематизованим та спрощеним для сприйняття студентами.

Був випадок, коли я власноруч приїхала до гуртожитку, де проживає староста 3 групи Горбатюк Олександра, і надала їй цей підручник, щоб вона зробила фото сторінок або ксерокс для тих студентів, які не мають можливості його придбати. І вона може це підтвердити. На що вона сказала, що вона хоче її придбати. Вона отримала цей підручник, і наскільки я знаю від Швидкої Т. І., кошти за цей підручник їй ніхто не сплачував. Це був подарунок з боку Швидкої Т. І. Чому я готова люб'язно надати контакти Швидкої Т. І., тому що ціна 270 гривень це собівартість цієї книжки. І для того, щоб студенти не переплачували кошти, купуючи цю книжку на ринках і лотках, вони мали можливість її придбати у її автора, яка витратила свій вільний час і особисто відправляла їх студентам поштою. Бажаючи заощадити їх кошти і час під час воєнного стану у країні, я отримала ще звинувачення, що зобов'язували їх купляти. Вказаний факт викликає обурення. І я, і Швидка Т. І. окрім викладацької діяльності, займаємося ще підприємницькою діяльністю, і займатися реалізацією книжок заради отримання прибутку є принизливо як для мене, так і для Швидкої Т. І.

Звинувачення мене, щодо оцінювання 0 студентів, які готуються по НЕІК. По-перше, хочу зазначити, якщо подивитися статистику студентів, які відвідають НЕІК, це, як правило, 10 осіб з групи. Із цих 10 осіб, половина студентів дійсно отримує добрі оцінки, а інша половина чомусь взагалі їх не відвідує.

Що стосується звинувачень, що я задаю запитання не із НЕІКа. Всі запитання, які я задаю студентам на семінарських заняттях — це запитання із Навчально-методичного посібника для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни “Господарське право”, який є на сайті університету. Звинувачення того, що я задаю не по темі. Ну мабуть в розумінні деяких студентів запитання “Що таке підприємство і його види”, вони відповідають: “малі, середні і великі”, і на цьому відповідь закінчується. Запитуєш: “скажіть, які підприємства є залежно від форми власності?”, на що отримуєш відповідь: “такого запитання немає в методичці”. Мабуть в розумінні студентів це і є запитання, які я ставлю навмисно, для того щоб студент не відповів.

Єдине, що мною було сказано відносно НЕІК, так це те, що законодавство у сфері господарювання обновлюється кожного місяця, і викладачі не встигають обновлювати постійно цю інформацію на НЕІК. Але весь оновлений матеріал з використанням норм діючого законодавства, я даю на лекціях.

В п. 3 Силабусу навчальної дисципліни “Господарське право”, вимоги викладача, які він висуває до студентів при вивченні навчальної дисципліни “Господарське право”, є вимога до студентів як аналіз та обґрунтування нормами національного та міжнародного права своїх рішень. Тому при вирішенні практичних завдань та усної відповіді студентів, я вимагаю від студента законодавчого підтвердження їхньої відповіді, а не відповідь, яку вони швидко знаходять в інтернеті, в якомусь словнику. Бо вони майбутні юристи, які повинні вміти обґрунтовувати свою думку за допомогою норм законодавства.

Що мене дуже обурило, так це сумнів студентів в моїй професійності і що мої лекції нагадують диктант по книзі Швидкої Т. І. Відносно цього хочу зазначити, що лекції я почала писати, ще до того як Швидка Т. І. взагалі почала викладати.

Від себе хочу зазначити. Для неупередженого ставлення, запрошую на свої онлайн лекції та семінарські заняття, оголошення є у розкладі, де власноруч можна переконатись і побачити, по-перше: мова, якою я викладаю лекції та семінарські заняття, по-друге, моє ставлення до студентів.

Враховуючи вищевикладене, вважаю, що єдиною метою вказаної скарги є психологічний вплив деяких студентів з метою отримання заліку.

Проаналізувавши прізвища студентів під скаргою, які її підписали, хочу зазначити, що такі студенти, як: Бойко К. Т. (03-20-3), Колков Є. О. (03-20-3), Лазарева Е. О. (03-20-3), Локтіна Л. Ю. (03-20-3), Митрофанова Д. О. (03-20-3), не були присутніми на жодній парі. Такі студенти як: Козловська А. С. (03-20-3), Шаповалова В. С. (03-20-1) були присутні лише на одному занятті. Такі студенти як : Кореньков К. А. (03-20-3), Лісниченко Г. М. (03-20-3), Угнівенко К. С. (03-20-3) систематично не готувалися до семінарських занять, за що отримали незадовільні оцінки. Ці факти підтверджуються записами в журналі.

На підтвердження своїх слів в якості доказів хочу надати копії журналу оцінок та відвідувань, конспектів, тощо.

На підставі вищевикладеного прошу:

- 1. З'ясувати обставини цієї ситуації.*
- 2. Надати оцінку поведінки студентів Факультету слідчої та детективної діяльності, провести з ними відповідну бесіду, бо їх слова я розцінюю як наклеп на викладача', що дуже обурює мою честь і гідність».*

В. о. завідувача кафедри господарського права Задихайло Д. В. 11.10.2023 р. надав Комісії такі письмові пояснення щодо змісту скарги студентів:

«Вважаю за необхідне зазначити, що кафедра господарського права свідомо та ретельно виконує усі вимоги законодавства про застосування

української мови як державної, а також настанови ректорату Університету щодо уважного та дбайливого відношення до студентів з огляду на проблематику навчальних можливостей в умовах війни. Ці аспекти систематично піднімаються на засіданнях кафедри та в особистому спілкуванні з викладачами на кафедрі.

Що стосується використання матеріалів, розміщених на порталі НЕІК, слід зазначити, що їх обсягу, структури та змісту достатньо для успішного опанування навчальної дисципліни. НЕІК кафедри господарського права в процесі минулорічної державної акредитації університету офіційно визнано зразковим не тільки в масштабах університету, але і загалом серед юридичних ЗВО.

Слід зазначити, що окремі питання до характеру викладання доцентки ОСОБА 1 траплялись і раніше, але це були питання-зауваження з боку деканів, що висловлювались в усній формі у процесі особистого спілкування. Останній прецедент такого роду мав місце з боку проректора університету рік тому, але також мав характер усного зауваження.

Саме через зазначені моменти свого часу я прийняв рішення перевести доц. ОСОБА 1 з прокурорського факультету на факультет СБУ, враховуючи посилений там рівень контролю проходження навчального процесу».

12.10.2023 р. на своєму засіданні у форматі відеоконференції Комісія заслухала пояснення студентів 4 курсу факультету слідчої та детективної діяльності Горбатюк О. В. (яка виступила від імені всіх скаржників як уповноважена ними особа), Афанасьєвої А. С., Єр'оміної Д. Ю., Козловської А. С., які в повному обсязі підтвердили факти, зазначені в скарзі, відповіли на питання членів Комісії та ОСОБА 1.

Комісія також заслухала пояснення ОСОБА 1 щодо фактів, зазначених у скарзі, а також дослідила її письмові пояснення. ОСОБА 1 цілком заперечила факти, зазначені в скарзі, відповіла на питання членів Комісії та окремих скаржників. Усні та письмові пояснення ОСОБА 1 щодо скарги в цілому збігаються.

Комісія також заслухала пояснення Задихайла Д. В. щодо фактів, зазначених у скарзі, які також збіглися з його письмовими поясненнями.

У засіданні Комісією було також встановлено, що з 15 студентів, що підписали скаргу, яка розглядається, 10 або не були присутні на жодному із занять, або відвідали 1 заняття. Водночас Комісія вважає, що це не є перепорою для перевірки фактів, наведених у скарзі, та наданні їм належної оцінки в аспекті можливого порушення науково-педагогічним працівником вимог Кодексу академічної доброчесності Університету.

З метою повного та об'єктивного дослідження обставин конфлікту між скаржниками і викладачкою Комісія відклала розгляд звернення на 19.10.2023 р.

На своєму засіданні 19.10.2023 р. з метою ухвалення об'єктивного, справедливого та пропорційного рішення, на підставі досліджених матеріалів, аналізу пояснень учасників та їх відповідей на запитання Комісія визнала підтвердженими поза розумним сумнівом такі факти:

1) факт необ'єктивного оцінювання ОСОБА 1 студентів, зокрема висування до них вимог та/або використання систем оцінювання, не передбачених навчальним процесом і кафедральними документами;

2) факт скорочення ОСОБА 1 тривалості навчальних занять;

3) факт порушення ОСОБА 1 етики спілкування зі студентами під час проведення навчальних занять.

Щодо решти наведених у скарзі фактів Комісія вважає їх не доведеними настільки вагомими доказами, які б дали змогу вирішувати питання про порушення вимог чинного законодавства України та локальних актів Університету.

При ухваленні рішення Комісія керувалася нормами та принципами, визначеними такими документами:

- Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 р. (зі змінами), зокрема ст. 6 «Засади державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності» та ст. 54 «Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і

наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу» цього Закону;

- Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. (зі змінами), зокрема ст. 58 «Обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників» цього Закону;

- Статутом Університету, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 701 від 02.07.2015 р зокрема розділом 6 «Права й обов'язки науково-педагогічних, наукових, педагогічних та інших працівників, а також осіб, які навчаються в Університеті» цього Статуту;

- Кодексом академічної доброчесності Університету, затвердженим рішенням вченої ради Університету, протокол № 1 від 31.08.2018 р., та введеним у дію наказом ректора № 204 від 31.08.2018 р. (зі змінами, затвердженими рішенням вченої ради Університету, протокол № 5 від 23.12.2021 р., та введеними в дію наказом ректора № 353 від 24.12.2021 р.);

- Положенням про Комісію, затвердженим рішенням вченої ради Університету, протокол № 5 від 23.12.2021 р., та введеним у дію наказом ректора № 353 від 24.12.2021 р.;

- Правилами внутрішнього трудового розпорядку Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, протокол № 1 від 26.04.2016 р. зі змінами внесеними на конференції трудового колективу (протокол № 1 від 05.01.2018 р).

Відповідно до п. 1.2 Положення про Комісію з академічної доброчесності Університету Комісія є незалежним колегіальним органом, що утворюється з метою забезпечення дотримання науково-педагогічними працівниками Університету, здобувачами вищої освіти, аспірантами та докторантами академічної доброчесності, професійної етики, інших етичних вимог як фундаментальних стандартів університетського життя. Відповідно до п. 1.4 цього Положення діяльність Комісії та її членів має відповідати принципам верховенства права, зокрема законності, визначеності та пропорційності. Відповідно до п. 3.1 цього Положення до повноважень Комісії належить,

зокрема: виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками Університету, здобувачами вищої освіти, особами, яким Університетом присуджено ступінь вищої освіти та присвоєно відповідну кваліфікацію, аспірантами та докторантами (п. 3.1.1 Положення); перевірка заяв, повідомлень та іншої інформації щодо фактів порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками Університету, здобувачами вищої освіти, особами, яким Університетом присуджено ступінь вищої освіти та присвоєно відповідну кваліфікацію, аспірантами та докторантами (п. 3.1.2 Положення); надання ректорові та вченій раді Університету висновків (рекомендацій) щодо застосування академічної та дисциплінарної відповідальності до порушників академічної доброчесності, професійної етики, інших етичних вимог (п. 3.1.8 Положення); звернення до ректора, проректорів, вченої ради, керівників структурних підрозділів та інших посадових осіб Університету щодо вжиття заходів з дотримання академічної доброчесності, професійної етики, інших етичних вимог науково-педагогічними працівниками Університету, здобувачами вищої освіти, аспірантами та докторантами, припинення порушень цих вимог та запобігання таким порушенням (п. 3.1.9 Положення); сприяння формуванню у науково-педагогічних працівників Університету, здобувачів вищої освіти, аспірантів та докторантів нульової толерантності до порушень академічної доброчесності, професійної етики, інших етичних вимог (п. 3.1.10 Положення); проведення серед членів університетської спільноти інформаційно-роз'яснювальних заходів з дотримання академічної доброчесності, професійної етики, інших етичних вимог (п. 3.1.12 Положення).

Виходячи з норм, закріплених у вищенаведених правових актах, Комісія зробила висновок, що факти необ'єктивного оцінювання ОСОБА 1 студентів, зокрема висування до них вимог та/або використання систем оцінювання, не передбачених навчальним процесом і кафедральними документами, і свавільного скорочення викладачкою тривалості навчальних занять **хоча й містять ознаки порушення викладачкою трудової дисципліни, вимог**

законодавства про працю та Статуту Університету, проте знаходяться поза компетенцією Комісії, котру визначено та юридично обмежено Кодексом академічної доброчесності Університету і Положенням про Комісію. Натомість доведений факт порушення етики спілкування зі студентами під час проведення навчальних занять є порушенням професійної етики, зокрема вимог п. 2.3.2 Кодексу академічної доброчесності Університету, відповідно до якого «Толерантність і повага до людської гідності є одним із основних принципів спілкування в університетському середовищі»; п. 2.3.3 Кодексу, який передбачає, що «Члени університетської спільноти дотримуються принципів рівності, справедливості, рівних можливостей, уникають і не допускають жодної форми дискримінації, фаворитизму, персоналізації, переслідування, сексуальних домагань, зловживання владою»; п. 2.4.1 Кодексу, згідно з яким «Члени університетської спільноти, реалізуючи принципи етичної поведінки, створюють не лише особисту репутацію, але й стандарти професійної доброчесності й позитивного іміджу Університету», і п. 2.4.3 Кодексу, який передбачає, що «Кожен член університетської спільноти використовує ввічливу мову спілкування», а також п. 5.1 Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету, який передбачає, що у трудовому колективі створюється обстановка нетерпимості до порушень трудової дисципліни, вимогливості до працівників, які несумлінно виконують трудові обов'язки, порушують норми моралі і педагогічної етики.

Водночас, хоча надання висновку (рекомендації) щодо решти доведених у провадженні організаційних та методичних питань формально й не належить до повноважень Комісії, що визначені Кодексом академічної доброчесності Університету і Положенням про Комісію, проте члени Комісії вважають за необхідне вкотре висловити свою принципову позицію щодо загального підходу до вирішення таких важливих для престижу Університету питань:

Обов'язок науково-педагогічного працівника Університету викладати доручений йому кафедрою навчальний курс на високому професійному рівні, надавати здобувачам вищої освіти якісні та актуальні

знання з цього навчального курсу, забезпечувати належне опанування студентами найсучасніших знань та навичок, що гарантуватиме в майбутньому їхню високу конкурентоспроможність на ринку юридичних послуг, є не лише професійним, а й моральним обов'язком цього працівника як перед здобувачами вищої освіти, так і перед Університетом; нехтування цим обов'язком (зокрема, висування до здобувачів вищої освіти вимог та/або використання систем оцінювання, не передбачених навчальним процесом і кафедральними документами, свавільного скорочення тривалості навчальних занять) є порушенням не лише трудового договору з Університетом, Статуту Університету та відповідної Посадової інструкції, а й вимог професійної етики, які хоча й формально не закріплені в Кодексі академічної доброчесності Університету, проте «розчинені» в решті його приписів, є такими, що висновуються шляхом системного тлумачення приписів цього Кодексу.

Відповідно до цієї позиції Комісія вважає за необхідне рекомендувати в. о. завідувача кафедри господарського права Задохайлу Д. В. — як учаснику провадження та особі, вочевидь зацікавленій в організації викладання навчальних дисциплін та проведення оцінювання знань та навичок здобувачів вищої освіти членами очолюваної ним кафедри на високому сучасному рівні:

1) здійснити перевірку відповідності критеріїв оцінювання студентів викладачами кафедри з навчальної дисципліни «Господарське право» критеріям та вимогам, що заздалегідь визначені кафедрою, зокрема у навчально-методичних джерелах, які мають бути своєчасно доведені до здобувачів вищої освіти;

2) з метою недопущення будь-яких сумнівів у здобувачів вищої освіти в об'єктивності оцінювання їх знань та навичок, замінити ОСОБА 1 на іншого викладача навчальної дисципліни «Господарське право» на 4 курсі факультету слідчої та детективної діяльності.

Комісія також вважає за необхідне нагадати про неприпустимість використання науково-педагогічними працівниками в навчальному процесі російської мови — мови агресора та окупанта, причому під час проведення і лекцій, і практичних занять, і індивідуальних консультацій. Кожному викладачеві / викладачці слід розуміти, що ця заборона не лише викликана його / її обов'язком дотримуватися законів України, а й обґрунтована етичними міркуваннями поваги до загострених почуттів здобувачів вищої освіти, родичі, друзі та близькі знайомі котрих або боронять Україну від ворога, або потерпають від ворожих ракетних обстрілів, або знаходяться в окупації.

На підставі викладеного, керуючись нормами, принципами та рекомендаціями, визначеними Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Статутом і Кодексом академічної доброчесності Університету, п. 5.10 Положення про Комісію,

Комісія

ВИРІШИЛА:

Рекомендувати ректорові Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого оголосити доцентці кафедри господарського права ОСОБА 1 попередження про притягнення до відповідальності за порушення вимог професійної етики, передбачених Кодексом академічної доброчесності Університету.

Рішення ухвалене на засіданні Комісії 19.10.2023 р. більшістю голосів членів Комісії (Протокол № 19 від 19.10.2023 р.).

Відповідно до п. 5.5 Положення про Комісію рішення Комісії має рекомендаційний характер і подається ректорові Університету для ухвалення ним остаточного рішення в межах його компетенції.

Голова Комісії

Віктор СМОРОДИНСЬКИЙ